

Czy człowiek kieruje swoim postępowaniem czy to jest ono wynikiem nie wiadomych sił? Jeśli przyjmujemy pierwszą perspektywę to jak wyjaśnić, że na poziomie społecznym spontaniczne działania jednostek są ze sobą synchronizowane oraz powtarzalne? Jeśli przyjmujemy drugą perspektywę to jak wyjaśnić poczucie wolności oraz codziennej możliwości kierowania swoim losem jakichś do wiadczyają ludzie? Jeśli miała być to tylko iluzja to do czego jest ona w ogóle potrzebna?

Te i podobne pytania były rozpatrywane w XX wiekowej teorii społecznej, definiowanej czasami jako poststrukturalizm. Poststrukturaliści przedstawiali to zagadnienie jako konflikt pomiędzy podmiotem (wolność) a strukturą (determinacja). Pojęciem które pozwala łączyć te aspekty życia społecznego jest pojęcie ideologii. XX wiek jest też czasem renesansu tego konceptu, który wydawał się już porzucony. Pojęcie to odżyło zwłaszcza w latach 90tych, co może wydawać się paradoksalne. Przeciwnie jest to okres upadku ZSRR, co powinno za sobą przynieść zmierzwięli inspirowanej filozofii K. Marksa. Jednak jak wskazują poststrukturaliści dopóki aktualny będzie kapitalizm to tak i autor Kapitału zachowa swój aktualny. Ideologię więc definiuje się jako całościowy kształt praktyk społecznych oraz sposób konceptualizowania i tłumaczenia tych praktyk. Wraz z przełomem dokonany przez L. Althussera ideologia staje się czymś rzeczywistym. Rzeczywistość społeczna jak i rzeczywistość wewnętrzna. Jak zauważa S. Žižek zwłaszcza w tych intymnych momentach gdy myślimy, że jesteśmy wolni od wszelkiej dominacji, to bynajmniej wtedy jesteśmy najgłębiej w ideologii.

Z drugiej strony XX wiek to wiek rozwoju dyskursu prawnego. Prawa człowieka, rzadziej prawa to koncepcje poprzez które społeczeństwa Zachodnie postrzegają same siebie. Wiąże się to ze wzrostem regulacji prawnych. Prawo zaczyna wkraczać w coraz to nowe przestrzenie publiczne i prywatne.

Zderzenie zainteresowania ideologią oraz wzrost władzy prawa prowadzi nas do pytania: Czy prawo jest neutralne? Bądź to inaczej: Czy prawo jest czystą ideologią?

Niniejszy projekt, odwołując się do klasyków poststrukturalnej myśli społecznej, jest próbą wypracowania teorii, która będzie odpowiadała na powyższe pytanie.